

چشمهای نگران در انتظار معجزه در ایالات متحد: بیکاری*

مترجم: رشید اصلانی

با وجود افزایش شغلها، صفهای بیکاران متقاضی دریافت حق بیمه بیکاری طولانیتر خواهد شد. این چشم انداز تیره اقتصادی صنعتی جهان در سال آینده (۱۹۸۵) است.

تنها در ایالات متحد یعنی جایی که بیکاری به شدت کاهش یافته است، پیش‌بینی می‌شود که تعداد شغل‌های جدید که در اثر بهبود اقتصادی (Economic Recovery) ایجاد شده است، از میزان افزایش تعداد افراد متقاضی شغل، بیشتر باشد.

اروپای غربی، که در طی دهه گذشته، نرخ بیکاری در آن سه برابر شده است باید انتظار اضافه شدن یک میلیون نفر دیگر به خیل بیکاران را تا پایان سال ۱۹۸۵ داشته باشد. و این افزایش، مجموع بیکاران را به حدود ۲۰ میلیون نفر افزایش خواهد داد.

اگر چه اکثر کشورهای اروپای غربی، پیشروی بیکاری را موقتا، متوقف کرده‌اند، اما آثار بهبود اقتصادی به صورت افزایش بهره‌دهی و افزایش نیروی کار متبلور است.

در میان اقتصادهای اروپایی، سطح بیکاری را در آلمان غربی و بریتانیا، می‌توان به تدریج کاهش داد. اما بیشتر صاحب‌نظران معتقدند، که چنین کاهشی، سنگینی بار بیکاری را در فرانسه، ایتالیا و چند کشور کوچک دیگر، بیشتر خواهد کرد.

خلاصه آنکه، براساس نظر سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) در پایان سال آینده نرخ بیکاری در اروپا به حد نصاب $\frac{1}{4}$ ۱۱ درصد می‌رسد در حالی که این رقم در ایالات متحد تا $\frac{1}{4}$ ۷ درصد کاهش خواهد یافت.

ژاپن، تنها اقتصاد قدرتمندی که سطح اشتغال آن، پس از دومین افزایش قیمت نفت، کاهش نیافت، ممکن است وضع بهتری پیدا کند. بدین ترتیب که پیش‌بینی می‌شود نرخ بیکاری در حد $\frac{1}{4}$ ۲ درصد تثبیت شود.

* PHILIP STEPHENS. "Anxious eyes on the U.S. Miracle". *Financial Times*. Sept. 17/ 1987, P.8

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی نتیجه‌گیری می‌کند که تا پایان سال آینده، در مجموعه جهان صنعتی، بیش از ۳۱ میلیون نفر بیکار وجود خواهد داشت. و این چشم‌انداز با اندیشیدن به این که بهبود اقتصادی حاری در تولید و تجارت، در تمامی طول سال آینده نیز ادامه خواهد یافت، مأیوس‌کننده‌تر می‌شود.

بویژه، در اروپا که چشم‌انداز نبره‌تر است، موضوع در برنامه کار سیاسی نیز جایی پیدا کرده است.

به‌هنگام وقوع یک رکود جهانی، آنجا که مبارزه با تورم به صورت متوازن مطرح می‌گردد، می‌توان با قبول نتایج جنبی و ناگوار بیکاری، افزایش آن را به صورت یک راه حل منطقی پیشنهاد نمود تا اقتصاد غرب دوباره در مسیر قرار گیرد.

مشاهده صعهای طولانی متقاضیان حق بیمه بیکاری، در سالهای دوم و سوم بهبود اقتصادی، برای سیاستمداران، اقتصاددانان، و رأی دهندگان بسیار ناگوار است.

دولتهای اروپایی مفاعد شده اند که باید مخارج دولت را هر چه محکتر مهار کنند و از سیاستهای پولی برای پایین نگه داشتن تورم بهره‌گیری کنند. در حالی که مراقب "معجزه" ایالات متحده تا پاسخ مشکل خود را بیابند.

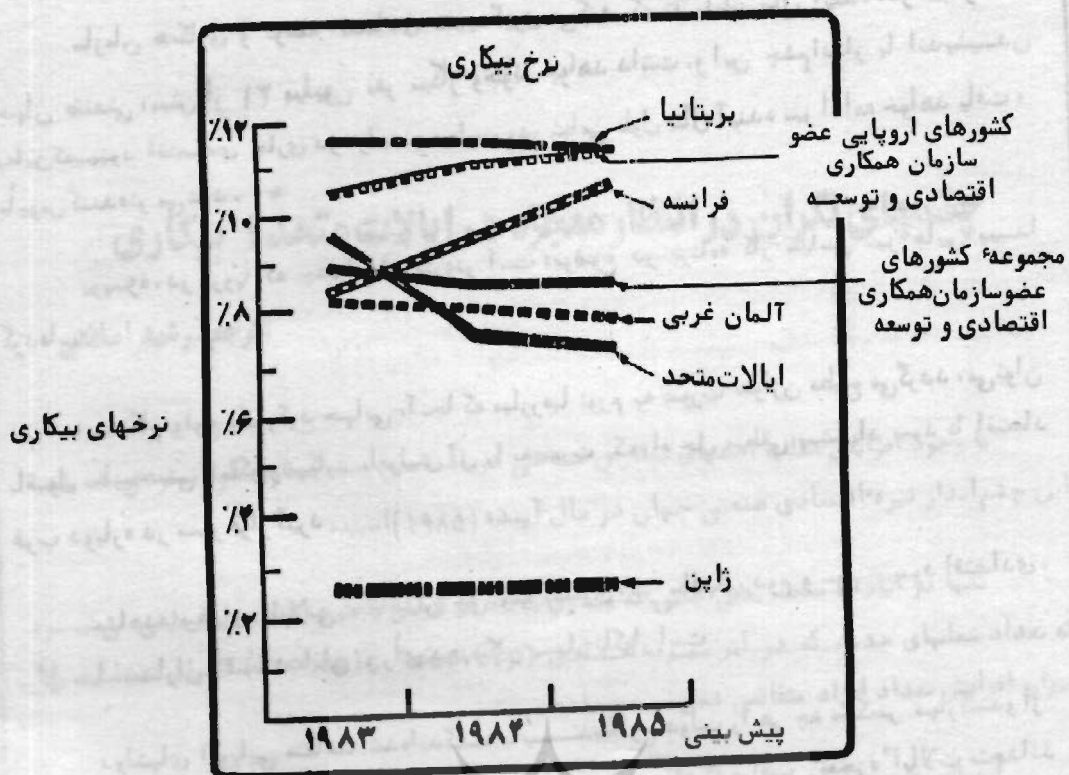
در طول دهه منتهی به سال ۱۹۸۳، در ایالات متحد، شانزده میلیون شغل جدید ایجاد شده است، در حالی که اروپای غربی در همین مدت، در واقع ۱/۵ میلیون شغل را از دست داده است. اخیراً، یعنی در فاصله بین سال ۱۹۸۲ و تابستان امسال، ایالات متحد توانست برای پنج میلیون نفر دیگر شغل ایجاد کند.

اکنون، اکثر دولتهای اروپایی معتقدند که دلیل توفیق امریکا، همان چیزی است که سازمان همکاری و توسعه اقتصادی، با حسن تعبیر، آن را "انعطاف بیشتر بازار کار" می‌نامد.

تعبیر ساده‌تر آن، به این شکل است که در ایالات متحد اتحادیه‌های اصناف، در مقایسه با اروپا، از آنچنان قدرتی برخوردار نیستند که بتوانند مزد واقعی را افزایش دهند. و نیز در نیروی کارگری ایالات متحد آنقدر توان سازش‌پذیری وجود دارد که می‌تواند کاهش دستمزدها را در شرایط متحول بازار کار و فنون (تکولوژی) جدید تحمل کند.

صنایع خدماتی

اکثر شغل‌های جدید در بخش خدمات خصوصی ایالات متحد ایجاد شده است، بخشی که در آن، مردهای واقعی در طول دهه ۱۹۷۰، عملاً "کاهش یافت". در برابر، دستمزدهای کارگران اروپایی شاغل در صنایع مشابه، به رغم کسادی طولانی، افزایش قابل ملاحظه‌ای یافت.

آقای نیگل لاوسون وزیر دارایی بریتانیا، بازارهای کارآمد، رقابت جو و سازگارتر را مورد تأیید و تمجید خود قرار می دهد.

آقای لاوسون، در یک نطق مهم، در اوائل سال جاری اظهار داشت که موتور بر قدرت اشتغال در ایالات متحده را روح مؤسسات و کارگرانی تشکیل می دهد که ترجیح می دهند "ارزش خود را با کار خود" تعیین کنند و نه با چیز دیگر.

در میان راه حل های پیشنهاد شده به وسیله سازمان همکاری و توسعه اقتصادی پیشنهاد یک ارزشیابی مجدد حداقل مزد و دیگر مقررات اشتغال و نحوه وضع مالیات توسط دولت های اروپایی وجود دارد به نحوی که مشوقی برای کاربرد فرآیندهای سرمایه بر صنعت شود.

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی همچنین خاطرنشان می سازد که، ممکن است، به رغم بی میلی بسیاری از دولت ها در توجه به این موضوع، جایی هم برای اعمال سیاست های درآمد های غیر رسمی، وجود داشته باشد.

برای برخی از اقتصاد دانان، سایه تردیدی باقی می ماند که، آیا انعطاف بیشتر در بازار کار می تواند به تنهایی، و بدون همراهی با اعمال دیگری که موجبات تسریع در انبساط اقتصادی آنرا فراهم می سازند، بیکاری را کاهش دهد؟

کاهش شدیدی که اخیراً در سطح بیکاری ایالات متحد ظاهر شد، از بهبود اقتصادی سال ۱۹۴۹ به این طرف، بیشترین توفیق بوده است. این کاهش با افزایش سریع تقاضا، که در اثر کمتری عظیم بودجه ایالات متحد به وجود آمده بود، مقارن شد.

از سال ۱۹۸۲ تا به حال، رشد اشتغال در صنایع سنتی ساختمان و کالاهای با دوام مصرفی، یعنی اولین حایی که از بهبود تقاضا بهره‌مند می‌شود، شتاب بیشتری داشته است.

بانک تسویه حسابهای بین‌المللی، در گزارش سالانه خود، ادامه افزایش انعطاف‌پذیری مزد واقعی در ایالات متحد، در سالهای اخیر، را مورد تردید قرار داده است. این بانک همچنین اعلام نظر می‌کند که به هر حال کاهش قابل توجه بیکاری در ایالات متحد، در سال گذشته، به نحوی با قدرت بهبود اقتصادی بستگی داشته است.

می‌توان نتیجه گرفت، فقط در صورتی که اروپاییان بتوانند شالوده‌ای برای رشد سریعتری (از آنچه که امروز محتمل به نظر می‌رسد) فراهم سازند، انعطاف‌پذیری بیشتر بازار کار و سازش‌پذیری بیشتر کارگران می‌تواند کاهش قابل ملاحظه بیکاری اروپا را هم به دنبال داشته باشد.

گروه پژوهشی گاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
ژانر: تاریخ و جغرافیا
مجله: فصلنامه علمی-پژوهشی
شماره: ۱۳۸۲
پایه: دکتری